

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radky Panáčkové a soudkyň JUDr. Tání Šimečkové a JUDr. Věry Vyhlídalové ve věci

žalobkyně: **Ing. Ivana Tesařová**, IČO: 47982594
sídlem nám. Ondry Foltýna 82/63, 733 01 Karviná – Staré Město
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Chlebikem
sídlem Karola Šliwky 621/5, 733 01 Karviná – Fryštát

proti

žalovanému: **Ing. Lee Louda**, IČO: 69326681
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužnice Správa pohledávek OKD, a. s., IČO: 26863154
sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

o určení pravosti nevykonatelné pohledávky ve výši 6.400.365 Kč

jako incidenční spor v insolvenční věci dlužnice Správa pohledávek OKD, a. s., IČO: 26863154, sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016

o žalobě pro zmatečnost podané žalobkyní proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2017 č.j. 32 ICm 3249/2016-24 (KSOS 25 INS 10525/2016) a rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 6. 2. 2018 č.j. 32 ICm 3249/2016, 18 VSOL 288/2017-44 (KSOS 25 INS 10525/2016)

o odvolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2020 č.j. 32 ICm 3249/2016-128 (KSOS 25 INS 10525/2016)

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2020 č.j. 32 ICm 3249/2016-128 (KSOS 25 INS 10525/2016) se **potvrzuje**.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení k rukám jeho advokáta ve výši 10. 235,86 Kč do 3 dnů od právní moci usnesení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným usnesením zamítl žalobu pro zmatečnost podanou žalobkyní, kterou se domáhala zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2017

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

č.j. 32 ICm 3249/2016-24 (KSOS 25 INS 10525/2016) a rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 6. 2. 2018 č.j. 32 ICm 3249/2016, 18 VSOL 288/2017-44 (KSOS 25 INS 10525/2016) (výrok I.) a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 16.196,28 Kč do tří dnů od právní moci usnesení (výrok II.).

2. Soud prvního stupně v důvodech usnesení vyšel z toho, že:

- Žalobou pro zmatečnost došlou soudu dne 7. 11. 2019 se žalobkyně domáhá zrušení ve výroku uvedených rozsudků krajského a vrchního soudu na základě tvrzení, že dne 8. 6. 2016 podala u Krajského soudu v Ostravě incidenční žalobu na určení, že její pohledávka přihlášená pod č. 465 ve výši 6.400.365 Kč v insolvenčním řízení dlužnice Správa pohledávek OKD, a. s., IČO: 26863154 (dále jen „dlužnice“) je co do důvodu a výše po právu. Pohledávku přihlásila z titulu ztrát na podnikání, jak uvedla v přihlášce a vyplývá to i z označení žalobkyně jejím sídlem a identifikačním číslem. Krajský soud rozsudkem ze dne 25. 5. 2017 č.j. 32 ICm 3249/2016-24, v němž žalobkyni označil jako fyzickou osobu Ing. Ivanu Tesařovou, datem narození a bydlištěm, zamítl žalobu z nedostatku pasivní legitimace a své rozhodnutí doručil JUDr. Tomáši Chlebkovi, advokátovi, jemuž udělila plnou moc žalobkyně označená jako podnikatelka Ing. Ivana Tesařová, narozená 7. 8. 1966, IČO: 47982594, DIČ: CZ 6658070188, se sídlem nám. Ondry Foltýna 82/63, 733 01 Karviná – Staré Město, bytem Nedbalova 2412/9, 735 06 Karviná – Nové Město. Soud právní identitu žalobkyně jako podnikatelky ignoroval a jednal s osobou neoprávněnou, Ing. Ivanou Tesařovou, pod jejím občanským jménem, kterou zmíněný advokát nezastupuje. Podnikatelskému subjektu Ing. Ivaně Tesařové, IČO: 47982594 rozsudek nedoručoval. Vrchní soud v Olomouci k odvolání žalobkyně rozsudek Krajského soudu v Ostravě rozsudkem ze dne 6. 2. 2018 č.j. 32 ICm 3249/2016, 18 VSOL 288/2017-44 (KSOS 25 INS 10525/2016) potvrdil a rovněž označil žalobkyni občanským jménem, datem narození a adresou bydliště. Incidenční žalobu podal právní zástupce s plnou mocí zmocňující ho k podání incidenční žaloby v řízení dlužnice a k zastupování v tomto řízení. Procesní zmocnění se vztahuje na celé insolvenční řízení vedené pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016. Právnímu zástupci žalobkyně nebylo doručeno vyrozumění o popření pohledávky včetně poučení, že incidenční žalobu je třeba podat i proti dlužnici. Vyrozumění bylo doručeno pouze žalobkyni, která měla pro doručování listin v insolvenčním řízení od podání incidenční žaloby u soudu řádně zvoleného zástupce, kterému nebylo nic doručeno. Proto nemohla marně uplynout lhůta pro rozšíření žaloby o návrh na přistoupení dlužnice na straně žalované. Pokud soud nedoručoval listiny včetně rozhodnutí na podnikatelské jméno žalobkyně, s uvedením identifikačního čísla osoby, na adresu jejího sídla a insolvenční správce nedoručoval řádně zvolenému a jemu i soudu známému zástupci žalobkyně, zákonně odňal žalobkyni právo na spravedlivý soudní proces a rovné postavení v něm.

- Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby, neboť v době vyrozumění o popření pohledávky nebyla žalobkyně právně zastoupena, když přihlášku pohledávky podala sama bez právního zastoupení. Zastoupena byla až v incidenčním sporu. Tvrzení o nesprávném doručování na adresu bydliště žalobkyně, nikoli na adresu jejího sídla, označil za irrelevantní. Žalobkyně si vyrozumění o popření pohledávky převzala do vlastních rukou bez ohledu na adresu doručení, proto byla o popření pohledávky prokazatelně a jasně vyrozuměna. Přihlášenou pohledávku žalobkyně popřela na přezkumném jednání dne 10. 8. 2016 jak insolvenční správce, tak dlužnice. Žalovaný popřel pohledávku co do pravosti z toho důvodu, že pohledávka nevznikla, přičemž pokud by bylo prokázáno, že vznikla, popřel i její výši s tím, že správná výše činí 1.000 Kč. Dlužnice pohledávku popřela ze stejného důvodu. Již dne 8. 9. 2016 podala žalobkyně incidenční žalobu, která byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku dne 12. 9. 2016, tedy před doručením vyrozumění o popření

pohledávky žalobkyně dne 5. 10. 2016. I právní zástupce, jenž žalobkyni zastupoval při podání incidenční žaloby, musel být o popěrném úkonu žalované i dlužnice vyrozuměn, když žalobu sepsal a podal dne 8. 9. 2016. Z plné moci přiložené k incidenční žalobě neplyne, že by vyrozumění o popření pohledávky mělo být zasláno právnímu zástupci žalobkyně, který ji zastupoval v incidenčním sporu. Žalobkyně byla o rozsahu popření jasně srozuměna a chybovala žalobkyně, která neuvedla dlužnici jako žalovanou v incidenční žalobě. Pokud žalobkyně namítala nesprávné doručování vyrozumění o popření pohledávky, pak fyzická osoba – podnikatel na základě živnostenského oprávnění nenabývá nové entity a je zřejmé, že žalobkyni bylo vyrozumění o popření pohledávky doručeno dne 5. 10. 2016 do vlastních rukou.

- Insolvenční řízení dlužnice bylo zahájeno dne 3. 5. 2016.
- Dne 9. 5. 2016 soud zjistil úpadek dlužnice a ustanovil žalovaného insolvenčním správcem dlužnice.
- Dne 12. 8. 2016 soud povolil reorganizaci dlužnice.
- Žaloba pro zmatečnost byla podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná. Důvod zmatečnosti je tvrzen dle ustanovení § 229 odst. 3 o. s. ř. s ohledem na skutečnost, že v rámci incidenčního sporu bylo žalobkyni doručováno na adresu bydliště, a nikoliv na adresu sídla žalobkyně jako podnikatelky a vyrozumění o popření pohledávky nebylo doručeno zástupci žalobkyně, ačkoliv v té době byla zastoupena na základě plné moci ze dne 8. 9. 2016 založené v incidenčním sporu.
- Vyrozuměním ze dne 3. 10. 2016, které bylo žalobkyni doručeno dne 5. 10. 2016, vyrozuměl insolvenční správce žalobkyni o popření její pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení dlužnice jak insolvenčním správcem, tak dlužnicí.
- Dle protokolu o přezkumném jednání, včetně přezkumného listu k přihlášce č. P465 ze dne 10. 8. 2016, se podává, že insolvenční správce popřel pohledávky žalobkyně co do pravosti z důvodu, že neexistují a nevznikly, a pro případ, že by bylo prokázáno, že nárok vznikl, popřel pohledávku rovněž co do výše s tím, že výše každé dílčí pohledávky by měla činit 1.000 Kč. Ve stejném rozsahu popřela pohledávky žalobkyně i dlužnice.
- Žalobou došlou soudu dne 8. 9. 2016, vedenou pod sp. zn. 32 ICm 3249/2016, se žalobkyně domáhala určení, že pohledávka žalobkyně přihlášená pod č. 465 ve výši 6.400.365 Kč v insolvenčním řízení dlužnice je co do důvodu a výše po právu. Žalobkyně byla v této žalobě označena jako Ing. Ivana Tesařová, narozená 7. 8. 1966, IČO: 47982594, se sídlem nám. Ondry Foltýna 82/63, 733 01 Karviná – Staré Město, bytem Nedbalova 2412/9, 735 06 Karviná – Nové Město. Žaloba byla podána v zastoupení JUDr. Tomášem Chlebikem, advokátem. Plnou mocí ze dne 8. 9. 2016 žalobkyně zmocnila advokáta JUDr. Tomáše Chlebika k podání incidenční žaloby u Krajského soudu v Ostravě proti insolvenčnímu správci dlužnice v insolvenčním řízení, k zastupování v tomto řízení a ve všech řízeních navazujících a souvisejících, a to v plném rozsahu a bez omezení.
- Oznámením o výpovědi plné moci ze dne 16. 5. 2017 žalobkyně vypověděla JUDr. Tomáši Chlebikovi plnou moc k zastupování.
- Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 25. 5. 2017 č.j. 32 ICm 3249/2016-24 (KSOS 25 INS 10525/2016), zamítl žalobu na určení, že pohledávka žalobkyně přihlášená pod č. P465 ve výši 6.400.365 Kč v insolvenčním řízení dlužnice je co do důvodu a výše po právu. Důvodem zamítnutí je nedostatek pasivní legitimace, neboť žalovanými měli být insolvenční správce

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

a rovněž dlužnice. V odůvodnění rozsudku je uvedeno, že výzva insolvenčního správce dle ustanovení § 198 a § 336 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále „I. Z.“) je obsahově určitá, úplná a srozumitelná, obsahuje dostatečné poučení pro žalobkyni o tom, že přihlášenou pohledávku žalobkyně popřel insolvenční správce i dlužnice a incidenční žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci i popírající dlužnici ve lhůtě uvedené ve výzvě. Vyrozumění ze dne 3. 10. 2016 bylo žalobkyni doručeno včetně dodejky dne 5. 10. 2016, dále je na straně 5. rozsudku uvedeno, že výzva insolvenčního správce byla doručena právnímu zástupci žalobkyně. Z dodejky bylo zjištěno, že žalobkyně rozsudek převzala dne 12. 6. 2017.

- K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 6. 2. 2018 č.j. 32 ICm 3249/2016, 18 VSOL 288/2017-44 (KSOS 25 INS 10525/2016), který nabyl právní moci dne 14. 3. 2018, napadený rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Odvolací námitky k pasivní legitimaci shledal nedůvodné a po uplynutí lhůty pro podání žaloby nelze celou situaci zhojit např. přistoupením dalšího žalovaného, neboť by to bylo proti smyslu a účelu lhůt stanovených insolvenčním zákonem. Rovněž by bylo v rozporu s účelem insolvenčního řízení a se zásadou rovnosti všech věřitelů a účastníků insolvenčního řízení, aby soud v rámci incidenčního řízení žalobkyni poučoval, koho má žalovat. Je volbou žalobkyně, koho označí za žalovaného. Odvolací námitky o nedostupnosti listin v insolvenčním rejstříku považoval odvolací soud za nedůvodné, neboť insolvenční rejstřík je veřejným rejstříkem se vzdáleným přístupem který je dostupný každému k nahlížení on-line. Žalobkyni bylo prokazatelně doručeno písemné vyrozumění o popření pohledávek a současně byla poučena o možnosti podání žaloby a vůči komu.

- Dovolání žalobkyně Nejvyšší soud odmítl usnesením ze dne 27. 8. 2019 č.j. 29 ICdo 103/2018-61, KSOS 25 INS 10525/2016, 32 ICm 3249/2016, které nabylo právní moci dne 10. 9. 2018. V odůvodnění usnesení uvedl, že dovolatelka k otázce přípustnosti dovolání pouze parafrázovala text § 237 o. s. ř., a má-li být dovolání přípustné proto, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, musí být z obsahu dovolání patrné, o kterou otázku hmotného nebo procesního práva jde.

3. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že poučení a vyrozumění o popření pohledávky zasílá insolvenční správce, nikoliv insolvenční soud. Insolvenční správce je dle ustanovení § 9 písm. c) I. Z. samostatný procesní subjekt a dle ustanovení § 40 I. Z. jedná svým jménem na účet dlužníka, pokud na něho přešlo oprávnění nakládat s majetkovou podstatou. Postup insolvenčního správce tak není postupem soudu, proti kterému lze brojit žalobou pro zmatečnost. Protokol o přezkumném jednání spolu s vyrozuměním o popření pohledávky je veřejně dostupný v insolvenčním rejstříku, jako č. d. P465-2 zveřejněný dne 24. 10. 2014. Nelze tedy uzavřít, že došlo k nesprávnému postupu soudu. Z časového sledu událostí v insolvenčním řízení dlužnice, kdy incidenční žaloba byla podána ještě před doručením vyrozumění o popření pohledávky, které obsahovalo řádné poučení, lze jednoznačně dovodit, že žalobkyně si byla vědoma povinnosti podat žalobu v případě popření její pohledávky. Již při podání žaloby byla zastoupena advokátem, smyslem jehož profese je poskytnutí kvalifikovaných právních služeb. Lze rozumně předpokládat, že jako advokát si měl být právní zástupce vědom povinnosti označit jako žalovaného rovněž popírající dlužnici, popřípadě provést kontrolu veřejně dostupného insolvenčního rejstříku, ve kterém bylo zveřejněno předmětné vyrozumění. K námitce, že soud doručoval osobě odlišné od žalobkyně jako podnikatelky, když doručoval Ing. Ivaně Tesařové jako soukromé osobě, soud prvního stupně dospěl k závěru, že pouhá skutečnost, že fyzická osoba je zároveň podnikatelem a vystupuje svým jménem nejen jako soukromá osoba, ale rovněž

jako podnikatel, neznamena, že by tyto osoby existovaly jako oddělené osoby se samostatnou právní osobností, jak by tomu bylo u právnické osoby. Nelze tedy dovodit nesprávnost postupu soudu v tom, že doručoval nesprávné osobě, když doručoval stejné osobě s jednou právní osobností, kterou označil jako nepodnikatele a doručoval na adresu bydliště, ačkoliv žalobu podala žalobkyně jako podnikatel s uvedením podnikatelského sídla. I v případě nesprávného doručení je třeba písemnosti považovat za doručené, když žalobkyně si je převzala. Námitka, že v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2017 č.j. 32 ICm 3249/2016-24 (KSOS 25 INS 10525/2016) je uvedeno, že vyrozumění o popření bylo doručeno právnímu zástupci žalobkyně je irelevantní, jelikož se nejedná o vadu, která představuje závažnou procesní vadu. Z odůvodnění tohoto rozsudku plyne, že vyrozumění bylo doručeno přímo žalobkyni a uvedené je nesprávností v psaní či jinou zřejmou nesprávností.

4. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně odvolání (dále jen „odvolatelka“), v němž namítá, že důvodem pro podání žaloby pro zmatečnost byl závěr soudu, že podání incidenční žaloby pouze proti insolvenčnímu správci nestačí, a pokud popřela pohledávku dlužnice, pak žaloba pouze proti popírajícímu správci je nepřipustná. Soud v rozsudku mylně uvedl, že výzva byla doručena právnímu zástupci žalobkyně. Příмым efektem této zjevné nepravdy bylo vypovězení plné moci udělené odvolatelkou JUDr. Tomáši Chlebkovi, neboť se domnívala, že její právní zástupce nesplnil požadavek insolvenčního správce, ačkoliv k tomu byl řádně vyzván. Proto je nepřijatelné stanovisko odvolacího soudu v řízení o incidenční žalobě, že věřitelka byla prokazatelně poučena o možnosti podání žaloby i proti dlužnici, neboť toto sdělení odvolatelka chápala jako informaci charakteru „na vědomí“ a nečinila ve věci nic, majíc řádně zvoleného zástupce, kterému je třeba doručovat. Protokol z přezkumného jednání zveřejněný dne 11. 8. 2016 nebylo možné ani po roce „rozkliknout“, a tudíž do něj nešlo nahlédnout. Až poté, co na toto odvolatelka upozornila ve svém odvolání, se situace napravila. Žaloba byla podána právním zástupcem s plnou mocí, jejíž obsah soud v odůvodnění usnesení uvedl správně. Takto pojaté zmocnění se vztahuje na celé insolvenční řízení sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016, což je pro posouzení správnosti postupu soudu i insolvenčního správce zásadní. Soud nezveřejnil tuto plnou moc v insolvenčním rejstříku. Pro nedoručení vyrozumění do datové schránky právního zástupce žalobkyně přitom nebyl důvod. Šlo zjevně o pochybení insolvenčního správce, který si v insolvenčním rejstříku neověřil, zda věřitel je zastoupen či nikoliv, zároveň pochybil i soud, který dostatečně neinformoval insolvenčního správce o předložení plné moci pro zastupování věřitele pro celé insolvenční řízení. Zmocnitelem pro podání incidenční žaloby a pro zastupování v celém insolvenčním řízení nebyla fyzická osoba Ing. Ivana Tesařová, nýbrž Ing. Ivana Tesařová jako podnikatelka označená svým identifikačním číslem a sídlem. Tomuto subjektu nedoručil žádné listiny ani soud, ani insolvenční správce. Z obsahu incidenční žaloby je zřejmé, že se jedná o nárok plynoucí ze ztrát na podnikání, takže odvolatelka je podnikatelský subjekt. Odvolatelka přihlásila do insolvenčního řízení dvě pohledávky. Jednu jako nepodnikatelský subjekt označený pouze vlastním jménem a adresou bydliště a druhou jako podnikatelka s právním zastoupením. Jedná se o dva subjekty práva s odlišným postavením u každé pohledávky zvlášť. Pokud soud tvrdí, že je možné doručovat na adresu, na níž byla odvolatelka k zastížení, tak ale až poté, co nebylo možné doručit na adresu uvedenou účastníkem. Je nepřipustné bagatelizovat zásadní pochybení, ke kterým při vypravování zásilky k poštovní přepravě došlo. Žaloba byla podána právním zástupcem se zmocněním k podání žaloby a zastupování ve všech řízeních, takže se zastoupení vztahuje na vše, co jakkoli souvisí s insolvenčním řízením. Pokud soud nebo insolvenční správce osobu právního zástupce pominul a nedoručoval mu do jeho datové schránky, pak je řízení stíženo vadou. To zejména platí pro vyrozumění insolvenčního správce s poučením o možnosti, resp. nutnosti podat žalobu i proti

dlužníci. Zjevně nesprávné zjištění v rozhodnutí krajského soudu, že listina byla doručena právnímu zástupci, není bagatelní chybou v psaní, ale jednoznačně jde o informaci nepravdivou, která může způsobit odvolatelce nenapravitelnou újmu. Soudy ani insolvenční správce vůči odvolatelce nejenže neplnili svou poučovací povinnost, ale vůbec s ní jako s legitimním účastníkem soudního řízení nejednali, nedoručovali jí rozhodnutí ve věci a zcela ji tak vyňali z realizace práva na soudní proces. Soud se nyní snaží bagatelizovat pochybení soudu i insolvenčního správce, ačkoliv pod tíhou důkazů připouští, že bylo doručováno nesprávné osobě na nesprávnou adresu, popřípadě nebylo doručeno právnímu zástupci, ač mu doručeno být mělo. V doplnění odvolání odvolatelka namítá, že soud nesprávně aplikoval ustanovení § 46a o. s. ř., které cílí na to, aby bylo možné doručit účastníku řízení na jiné místo než na uvedenou adresu, avšak toliko v případě, kdy na účastníkem uvedenou adresu doručit nelze. Soud si nemůže vybírat, zda bude doručovat na adresu sídla nebo na adresu bydliště účastníka. Má povinnost přednostně doručovat na adresu uvedenou adresátem. Byl to soud, kdo pochybil, když patrně informace o právním zastoupení odvolatelky, ač je měl k dispozici, insolvenčnímu správci nepředal. Pokud by bylo vyrozumění doručeno právnímu zástupci odvolatelky, a nikoli pouze odvolatelce, pak by právní zástupce měl nepochybně možnost po poučení insolvenčním správcem žalobu doplnit, resp. rozšířit i o dlužníci. Insolvenční správce sám mohl vědět o tom, že odvolatelka je v řízení zastoupena advokátem, což je zřejmé z žaloby, která byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku necelý měsíc před tím, než insolvenční správce zaslal odvolatelce vyrozumění o popření pohledávky. Vzhledem k tomu, že povaha doručovaného dokumentu znamenala pro odvolatelku povinnost něco vykonat, mělo být vyrozumění o popření insolvenčním správcem doručeno jak právnímu zástupci, tak odvolatelce (viz. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1860/2004). Soudu byla nejpozději při podání žaloby známa skutečnost, že odvolatelka je právně zastoupena advokátem a tuto skutečnost měl sdělit insolvenčnímu správci. Ten pak měl povinnost doručovat právnímu zástupci odvolatelky. Je věcí organizace soudu, zda dal nebo nedal na vědomí insolvenčnímu správci, že odvolatelka je pro celé insolvenční řízení zastoupena advokátem. Zjevné pochybení soudu nemůže jít na vrub účastníka řízení. Navrhuje zrušení napadeného usnesení, aby byly vytvořeny podmínky pro řádný přístup odvolatelky k soudu.

5. Žalovaný v písemném vyjádření k odvolání uvedl, že považuje napadené usnesení za věcně správné. K námitce o (ne)doručení vyrozumění právnímu zástupci odvolatelky podotkl, že je zásadní rozdíl v tom, kdy v insolvenčním řízení doručuje soud a kdy zákon ukládá insolvenčnímu správci, aby určitého věřitele vyrozuměl. Insolvenční zákon v ustanovení § 76 upravuje zvláštní pravidla doručování v případech, kdy doručuje určité osobě insolvenční správce. Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2015 sp. zn. (správně sen. zn.) 29 NSČR 29/2013 plyne, že insolvenční správce při doručování jedná jako soukromá osoba a neuplatní se na něj pravidla stanovená pro soudní doručování. Ze skutečnosti, že insolvenčnímu soudu byla doručena incidenční žaloba a plná moc, ještě nevyplývá, že o zmocnění byl informován i insolvenční správce. Vyrozumění o popření pohledávky zasílá věřiteli insolvenční správce podle § 410 odst. 2 I. Z., kdežto žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky podává věřitel insolvenčnímu soudu. Jelikož se insolvenční správce ani nijak nemohl seznámit s udělenou plnou mocí, nemohl ani tušit, v jakém rozsahu byla plná moc právnímu zástupci odvolatelky udělena. Z pouhého podání žaloby o určení pravosti výše nebo pořadí pohledávky nemůže automaticky plynout, že právní zástupce by měl věřitele zastupovat i v jiných věcech. Insolvenční správce tedy nemohl vědět, že je odvolatelka v době vyrozumění o přezkumu zastoupena. Zastoupení (minimálně v této věci) vůči němu ještě nenabýlo účinku a povinnost jednat se zástupcem namísto odvolatelky. To ostatně plyne i z obecného ustanovení § 436 odst. 1 zákona č. 89/2012

Sb. občanského zákoníku, že není-li zřejmé, že někdo jedná za jiného, platí, že jedná vlastním jménem. Námitka, že docházelo k zasílání listin jiné osobě, jelikož odvolatelce nebylo doručováno jako podnikatelce, ale jako běžné fyzické osobě, je zcestná a účelová. Fyzická osoba – podnikatel na základě živnostenského oprávnění nenabývá nové entity, ani zahájením podnikatelské činnosti nevzniká podnikateli jako fyzické osobě nové „alter ego“ nabyté samostatnou právní osobností, které je od ní jako nepodnikatele odosobněno. K takové situaci dochází jenom v případě právnických osob, které právní osobnost mají. Odvolatelce bylo vyrozumění o popření pohledávky doručeno dne 5. 10. 2016 do vlastních rukou. Na předmětnou situaci nedopadají závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 5. 6. 2013 sp. zn. 21 Cdo 2394/2012, na který žalobkyně odkazovala, který se týkal případu, kdy soud doručoval na nesprávnou adresu a kvůli tomu nebyla účastníku řízení písemnost doručena. V projednávané věci však prokazatelně písemnost doručena byla a odvolatelka se s ní měla objektivně možnost seznámit. Proto nemohl být naplněn důvod žaloby pro zmatečnost dle § 229 odst. 3 o. s. ř., k jehož naplnění by bylo potřeba prokázat nesprávný postup soudu. Soud prvního stupně správně uvedl, že i pokud by byl postup při popření nesprávný, nemůže se jednat o způsobitou vadu, která by naplnila důvod žaloby pro zmatečnost. Smyslem tohoto mimořádného opravného prostředku je náprava závažných procesních vad, které by mohly způsobit nesprávnost samotného meritorního rozhodnutí. Zároveň je nutné ochránit právní jistotu ostatních účastníků ve správnost pravomocných soudních rozhodnutí a jejich legitimní očekávání. Z uvedených důvodů navrhuje napadené usnesení potvrdit jako věcně správné a žalovanému přiznat náhradu nákladů odvolacího řízení.

6. Podle ustanovení § 7 I. Z. *nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.*
7. Rozhodným zněním zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu pro přiměřené použití podle ustanovení § 7 I. Z. je občanský soudní řád ve znění účinném od 30. 9. 2017.
8. Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou oprávněnou, přezkoumal odvolací soud napadené usnesení, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 7 I. Z., § 212, § 212a odst. 1, 5 a 6 o.s.ř.), odvolání projednal a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
9. Podle ustanovení § 229 odst. 3 o. s. ř., *žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Totéž platí, jde-li o pravomocný rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž není odvolání přípustné podle § 202 odst. 2.*
10. Podle ustanovení § 234 odst. 1 o. s. ř., *není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí.*
11. Podle ustanovení § 235 odst. 2 o. s. ř., *bylo-li proti žalobou napadenému rozhodnutí podáno také dovolání, nepočítá se do běhu lhůt podle § 234 odst. 1 až 4 doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu.*
12. S ohledem na podané dovolání žalobkyně a následnou řádnou žalobu pro zmatečnost ze dne 5. 11. 2019 (č. l. 68) je správný závěr soudu prvního stupně, že žaloba pro zmatečnost podaná z důvodu podle § 229 odst. 3 o. s. ř. je včasná.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

13. Odvolací soud vyšel ze zjištění soudu prvního stupně uvedených v odůvodnění napadeného usnesení, která odpovídají obsahu spisu, odvoláním nebyla zpochybněna a na něž pro stručnost odkazuje.
14. K oběma rozsudkům odvolací soud zjištění soudu prvního stupně doplňuje tak, že oba žalobou pro zmatečnost napadené rozsudky byly vydány se souhlasem účastníků bez nařízení jednání. Souhlas s rozhodnutí soudu prvního stupně bez nařízení jednání vyslovila žalobkyně v podání ze dne 6. 2. 2017 (č. l. 18) a souhlas s rozhodnutí odvolacího soudu bez nařízení jednání vyslovila žalobkyně v podání doručeném soudu dne 24. 1. 2018 (č. l. 41).
15. Podle závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2012 sp. zn. 20 Cdo 3516/2010 (dostupného na webových stránkách Nejvyššího soudu) odnětím možnosti jednat před soudem je třeba rozumět takový postup, kterým soud účastníkovi odňal možnost realizovat ta procesní práva, jež mu občanský soudní řád dává, např. právo zúčastnit se jednání ve věci, být vyslechnut jako účastník řízení, činit přednesy, navrhopat provádění důkazů apod.
16. Řízení o incidenční žalobě podané žalobkyní dne 8. 9. 2016 není zatíženo zmatečností vadou podle ustanovení § 229 odst. 3 o. s. ř., neboť soud prvního stupně i odvolací soud rozhodly ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků. Proto žalobkyni nebylo postupem soudu odňato právo zúčastnit se jednání ve věci, být vyslechnuta jako účastník řízení, činit přednesy, navrhopat provádění důkazů.
17. Podle závěrů usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2015 sp. zn. 21 Cdo 534/2013 (dostupného na webových stránkách Nejvyššího soudu) o zmatečnost ve smyslu ustanovení § 229 odst. 3 o. s. ř. jde jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení, a nikoli při vlastním rozhodování soudu. V důvodech tohoto usnesení Nejvyšší soud zopakoval, že odnětím možnosti jednat před soudem se podle ustálené judikatury soudů rozumí postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci procesních práv, která mu zákon přiznává.
18. Jak správně uvedl již soud prvního stupně, žaloba pro zmatečnost představuje mimořádný opravný prostředek, který slouží k tomu, aby mohla být zrušena pravomocná rozhodnutí soudu, která trpí takovými vadami, jež představují porušení základních principů ovládajících řízení před soudem, popřípadě je takovými vadami postiženo řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo (zmatečností), jestliže je nejen v zájmu účastníků, ale i ve veřejném zájmu, aby taková pravomocná rozhodnutí byla odklizená, bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou věcně správná.
19. Z obsahu žaloby pro zmatečnost a odvolání žalobkyně vyplývá, že nenapadá procesní postup soudů v řízení o její incidenční žalobě, ale skutkové závěry, které vedly k právnímu závěru, pro které soudy její incidenční žalobu zamítly. Je tak zřejmé, že žalobkyně napadá postup soudů, který se projevil při vlastním rozhodování soudu, proto žalobkyně s podanou žalobou pro zmatečnost z důvodu dle § 229 odst. 3 o. s. ř. úspěšná být nemůže. Žalobkyně měla námitku, že vyrozumění o popření pohledávky ze dne 3. 10. 2016 nebylo doručeno právnímu zástupci žalobkyně, ačkoliv mu doručeno být mělo, jelikož mu udělila dne 8. 9. 2016 plnou moc k podání incidenční žaloby, včetně zastupování v insolvenčním řízení, čímž nebyla vůči žalobkyni v insolvenčním řízení řádně splněna poučovací povinnost, uplatnit v podaném odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2017 č.j. 32 ICm 3249/2016-24 (KSOS 25 INS 10525/2016), a nikoliv až v žalobě pro zmatečnost. Těmito námitkami pak žalobkyně

nepřípustně v žalobě o zmatečnost brojí proti věcné nesprávnosti rozsudků vydaných v řízení o incidenční žalobě, což sama připouští v projednávaném odvolání.

20. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že skutečnost, že žalobkyně je podnikatelkou a vystupuje svým jménem nejen jako soukromá osoba, ale rovněž jako podnikatel, neznámá, že by existovaly dvě oddělené osoby se samostatnou právní osobností, jak by tomu bylo u právnické osoby. Soudy obou stupňů v řízení o incidenční žalobě v záhlaví rozsudku sice nesprávně označily žalobkyni jako fyzickou osobu nepodnikatelku, které doručovaly na adresu bydliště, ačkoliv incidenční žalobu podala žalobkyně označená jako podnikatelka identifikačním číslem podnikatele a sídlem, ovšem tento nesprávný postup není zmatečností vadou a rozsudky je třeba považovat za řádně doručené, když žalobkyně si písemnosti prokazatelně do vlastních rukou převzala. Touto nesprávností soudy neznemožnily žalobkyni realizaci jejích procesních práv a to již s ohledem na fakt, že žalobkyně v řízení využila možnosti všech řádných i mimořádných opravných prostředků, včetně ústavní stížnosti. Shodný závěr se uplatní i pro doručení vyrozumění insolvenčního správce o popření nevykonatelné pohledávky (pouze) žalobkyni. Uvedený závěr odpovídá ustálené judikatuře, např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2016 sp. zn. 21 Cdo 5278/2014 (dostupného na webových stránkách Nejvyššího soudu), že nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování nemá vždy za následek neúčinnost doručení písemnosti soudem, neboť z platné právní úpravy neúčinnost takového doručení nevyplývá. Jestliže by se účastník řízení s obsahem doručované písemnosti seznámil, potom otázka, zda bylo doručeno předepsaným způsobem, ztrácí význam. Nedodržení postupu při doručování tedy samo o sobě neznámá, že se doručení musí zopakovat, rozhodující vždy je, zda se předmětná písemnost dostala do rukou adresáta.
21. Odvolací soud souhlasí rovněž se závěrem soudu prvního stupně, že vyrozumění o popření pohledávky zasílá insolvenční správce, nikoliv insolvenční soud. V této souvislosti žalovaný přiléhavě poukázal na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2015 sen. zn. 29 NSČR 29/2013 (dostupného na webových stránkách Nejvyššího soudu), že insolvenční správce při doručování jedná jako soukromá osoba a neuplatní se na něj pravidla stanovená pro soudní doručování. Proto nesprávný postup insolvenčního správce, který je samostatný procesní subjekt jednající svým jménem na účet dlužníka, pokud na něho přešlo oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, není vadným postupem soudu, proti kterému lze brojít podanou žalobou pro zmatečnost.
22. Namítá-li žalobkyně, že to byl soud, kdo pochybil, když patrně informace o právním zastoupení odvolatelky (zřejmě z incidenční žaloby podané žalobkyní dne 8. 9. 2016 a k ní připojené plné moci pro JUDr. Tomáše Chlebíka), ač je měl k dispozici, insolvenčnímu správci nepředal, pak odvolací soud připomíná, že podle ustanovení § 419 I. Z. je prostorem pro zveřejnění informací nastalých v insolvenčním řízení veřejně dostupný insolvenční rejstřík. Ustanovení § 421 I. Z. taxativně stanoví, které písemnosti a informace se zveřejňují ve veřejně přístupném insolvenčním rejstříku. Podrobnější úpravu obsahuje Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. prosince 2001, č. j. 505/2001–Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (dále „VKŘ“), v níž podle ustanovení § 215c odst. 5 platí, že „oddíly C se vytvářejí o každém jednotlivém incidenčním sporu a označují se vzestupně arabskými číslicemi za písmenem C (C1, C2, ...). Do oddílů C se zakládají vybrané dokumenty týkající se incidenčního sporu, které se zveřejňují v insolvenčním rejstříku a jsou provázány s příslušným spisem zapsaný v rejstříku ICm. Žalobu, rozhodnutí, kterým incidenční řízení končí, včetně data nabytí právní moci, opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí, rozhodnutí odvolacího či dovolacího soudu a usnesení o spojení věci ke společnému projednávání zveřejní soud

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

prvního stupně v oddíle C vždy.“ Z citovaného ustanovení nevyplývá povinnost soudu zveřejnit přílohy připojené k incidenční žalobě, kterou plná moc pro advokáta je. V přezkoumávané věci proto insolvenční soud citovaná ustanovení neporušil, když plnou moc pro JUDr. Tomáše Chlebika spolu s incidenční žalobou nezveřejnil. Proto insolvenční správce nemohl z veřejně dostupného insolvenčního rejstříku při doručování vyrozumění ze dne 3. 10. 2016 informaci o zastoupení žalobkyně zjistit. Jak ovšem správně uvedl soud prvního stupně protokol o přezkumném jednání (č. d. B-175 zveřejněný dne 11. 8. 2016) spolu s vyrozuměním o popření pohledávky (č. d. P465-2 zveřejněný dne 24. 10. 2014) jsou v insolvenčním rejstříku veřejně dostupné. Z těchto veřejně dostupných dokumentů mohl naopak zástupce žalobkyně čerpat informace potřebné pro incidenční spor, nehledě na předpokládanou znalost advokáta o úpravě insolvenčního zákona a judikatuře k ní se vztahující, když závěry o povinně pasivně legitimovaných osobách v řízení o určení nevykonatelné pohledávky popřené jak insolvenčním správcem, tak dlužníkem v oddlužení či reorganizaci, z nichž vyšel soud prvního stupně, byly v době zahájení incidenčního sporu ustálené (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2013 sen. zn. 29 ICdo 24/2013 publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 3/2016).

23. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud potvrdil podle § 219 o. s. ř. usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné.
24. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. a procesně úspěšnému žalovanému přiznal plnou náhradu nákladů za právní zastoupení a to za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb. advokátního tarifu (za písemné vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání) ve výši 6.200 Kč, 2x paušální náhradu hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 600 Kč, náhradu za promeškaný čas za 6 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 600 Kč, náhradu cestovného k odvolacímu jednání osobním automobilem Mercedes Benz reg. zn. 8B2 3739, při kombinované spotřebě dle předloženého velkého technického průkazu 7,4 l nafty/100 km a ceně pohonných hmot dle vyhlášky č. 589/2020 Sb. 27,20 Kč/l nafty, na trase Brno – Olomouc a zpět celkem 165,2 km činí náhrada za pohonné hmoty 332,51 Kč a základní náhrada za používání motorového vozidla 4,40 Kč/km činí 726,88 Kč, cestovné celkem 1.059,39 Kč, vše navýšeno o 21% DPH z částky 8.459,39 Kč ve výši 1.776,47 Kč, celkem 10.235,86 Kč. Tuto částku je povinna zaplatit žalobkyně žalovanému ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokáta žalovaného (ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř. a § 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, jestliže napadené usnesení odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Toto usnesení se považuje za doručené okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku; účastníkům se však též doručuje i zvláštním způsobem.

Nesplní-li povinná dobrovolně ve stanovené lhůtě to, co jí ukládá toto rozhodnutí, může se oprávněný domáhat exekuce (výkonu rozhodnutí).

Olomouc 18. května 2021

JUDr. Radka Panáčková v. r.
předsedkyně senátu